

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2813/2562

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ บริษัท อ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 59, ป.วิ.อ. มาตรา 7, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 5, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 67, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 70, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 124, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 144, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 151, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นเพียงบุคคลสมมติโดยอำนาจของกฎหมายต้องดำเนินหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของบริษัทผู้แทนนิติบุคคลก็ตาม แต่ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคลยังคงต้องพิจารณาตามหลักทั่วไปโดยต้องปรากฏว่าผู้แทนนิติบุคคลนั้นได้กระทำความผิดโดยเจตนาตาม ป.อ. มาตรา 59 เป็นองค์ประกอบสำคัญ

คำพิพากษา

คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยที่ 1 ประกาศเลิกกิจการและเลิกจ้างก่อนที่จำเลยที่ 2 มีชื่อเป็นกรรมการ ทั้งจำเลยที่ 2 ไม่เคยแสดงตัวและเจตนาเข้าดำเนินงานจัดการแทนจำเลยที่ 1 เชื่อว่าจำเลยที่ 2 ถูกใช้ชื่อจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงให้เป็นกรรมการแทน ก. กรรมการคนก่อนระหว่างรอให้การเลิกกิจการและเลิกจ้างมีผลในวันที่ 1 เมษายน 2557 เท่านั้น พยานหลักฐานโจทก์ไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ 1 และร่วมกับจำเลยที่ 1 ไม่จ่ายค่าชดเชยและค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่มีการเลิกจ้างให้ลูกจ้างฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน โจทก์จึงต้องอุทธรณ์ว่า มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อย่างไรที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจและมีเจตนาร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้อง การที่โจทก์อุทธรณ์เพียงว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้อง ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 ร่วมกระทำความผิดด้วยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 7 นั้น ยังไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจและร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้องอย่างไรโจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 5, 67, 70, 118, 124, 144, 151 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ส่วนจำเลยที่ 2 ให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 67 วรรคหนึ่ง, 70 วรรคสอง, 118, 124 วรรคสี่, (ที่ถูก วรรคสาม) 144 วรรคหนึ่ง, 151 วรรคสอง การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานไม่จ่ายค่าชดเชย ปรับ 60,000 บาท ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน ปรับ 20,000 บาท รวมปรับ 80,000 บาท จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับ 40,000 บาท หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ส่วนจำเลยที่ 2 ให้ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยความผิด

ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูง ซึ่งได้มอบหมายจากอัยการสูงสุดรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้วางโทษจำเลยที่ 1 ในความผิดฐานไม่จ่ายค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่เลิกจ้างอีกฐานหนึ่ง ปรับ 40,000 บาท รวมปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 120,000 บาท เมื่อลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับ 60,000 บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า เดิมบริษัทจำเลยที่ 1 มีนายกุสะ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทผูกพันจำเลยที่ 1 โดยนายกุสะรับนางสาววัลภา นางสาวนฤมล นายพล นางสาวประภัสสร นางปรางทิพย์ นางสาวเพ็ญธิดา นางน้ำเพ็ญ นางพัทธนันท์ นางสาวสาวิตรี นางปิยนุช นางสาวรินรส นางสาวชไมนุช นางสาวจุฑามาศ และนางสาวหรือนางบุญทริกา เข้าเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 กำหนดจ่ายค่าจ้างทุกก่อนวันสิ้นเดือนหนึ่งวัน โดยผ่านบัญชีธนาคารของลูกจ้าง และกำหนดให้มีวันหยุดพักผ่อนประจำปีให้แก่ลูกจ้างที่ทำงานครบหนึ่งปี 15 วันต่อปี ต่อมาวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2557 นายกุสะ กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 ในขณะนั้นได้บอกกล่าวเลิกจ้างลูกจ้างทั้งสิบสี่คน โดยให้มีผลเป็นการเลิกจ้างในวันที่ 1 เมษายน 2557 โดยไม่ใช้ความผิดของลูกจ้างทั้งสิบสี่คน ต่อมาวันที่ 21 มีนาคม 2557 จำเลยที่ 1 จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทผูกพันจำเลยที่ 1 เป็นจำเลยที่ 2 แทน และเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 เวลากลางวัน ภายหลังจากการเลิกจ้างมีผล จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นนายจ้างร่วมกันไม่จ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างทั้งสิบสี่คน และเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2557 เวลากลางวัน ภายหลังจากพ้น 3 วัน นับแต่วันเลิกจ้างมีผล จำเลยทั้งสองร่วมกันไม่จ่ายค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่เลิกจ้างให้แก่ลูกจ้างทั้งสิบสี่คน ต่อมาวันที่ 4, 9, 10 และ 17 เมษายน 2557 เวลากลางวัน ลูกจ้างทั้งสิบสี่คนยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน จนกระทั่งพนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน กลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ 4 ที่ 52/2557 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายค่าชดเชยและค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่เลิกจ้างให้แก่ลูกจ้างทั้งสิบสี่คน ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งหรือถือว่าได้ทราบคำสั่ง แต่เมื่อพ้นกำหนดวันที่ 3 กรกฎาคม 2557 เป็นต้นมา จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานโดยไม่จ่ายค่าชดเชยและค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่เลิกจ้างแก่ลูกจ้างทั้งสิบสี่คน คดีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าโจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยที่ 2 กระทำหรือมีเจตนากระทำอย่างไร อันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นเพียงบุคคลสมมติโดยอำนาจของกฎหมายต้องดำเนินหรือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของบริษัทผู้แทนนิติบุคคลก็ตาม แต่ความรับผิดชอบอาญาของผู้แทนนิติบุคคลยังคงต้องพิจารณาตามหลักทั่วไปโดยต้องปรากฏว่าผู้แทนนิติบุคคลนั้นได้กระทำความผิดโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 เป็นองค์ประกอบสำคัญ คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยที่ 1 ประกาศเลิกกิจการและเลิกจ้างก่อนที่จำเลยที่ 2 มีชื่อเป็นกรรมการ ทั้งจำเลยที่ 2 ไม่เคยแสดงตัวและเจตนาเข้าดำเนินงานจัดการแทนจำเลยที่ 1 เชื่อว่าจำเลยที่ 2 ถูกใช้ชื่อจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงให้เป็นกรรมการแทนนายกุสะกรรมการคนก่อนระหว่างรอให้การเลิกกิจการและเลิกจ้างมีผลในวันที่ 1 เมษายน 2557 เท่านั้น พยานหลักฐานโจทก์ไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ 1 และร่วมกับ

จำเลยที่ 1 ไม่จ่ายค่าชดเชยและค่าจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่มีการเลิกจ้างให้ลูกจ้าง ฝ่ายยื่นคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน โจทก์จึงต้องอุทธรณ์ว่า มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อย่างไรที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจและมีเจตนาร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้อง การที่โจทก์อุทธรณ์เพียงว่า เมื่อจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้อง ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 ร่วมกระทำความผิดด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 7 นั้น ยังไม่อาจถือได้ว่าโจทก์ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจและร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามฟ้องอย่างไร ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า โจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นและพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

สมชาติ ธัญญาวินิชกุล · สมเกียรติ ตั้งสกุล · สันติ วงศ์รัตนานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← [deka.supremecourt.or.th](https://thaideka.online/deka/2813/2562) · <https://thaideka.online/deka/2813/2562>